

Årsmelding Øverland Andelslandbruk BA (Øverland) 2011

Øverland

Øverland Andelslandbruk er nå 6 år gammelt og er i en fortsatt meget positiv utvikling. Avlingen øker fra år til år, og dermed antallet fornøyde andelshavere. I 2011 har det vært unødvendig å drive med verving av nye andelshavere siden det var mange navn på ventelisten. Vi har nå (jan.2012) ca 190 navn på ventelisten, og den øker stadig.

Arealet som har vært dyrket ligger på Øverland gård på skiftet "Hagejordet" og er på 19 mål. Av disse 19 mål ble ca. 10 mål brukt til å dyrke grønnsaker, frukt og bær. Ved siden av grønnsaker ble arealet brukt til grønngjødsel, havre, bringebær, urter, noen druer og valnøttrær. Nytt i 2011 har vært produksjon også på Flatjordet nord for Hagejordet. Det vil si i det sør vestre hjørnet. Dette arealet utgjør ca. 7 mål, og ble overtatt fra Stabekk vgs. Naturbrukslinje som la det om til økologisk i 2010. Av de 7 målene ble 2,4 brukt til grønnsaksdyrking og resten var grønngjødsling. Hele Hagejordet er godkjent av Debio som økologisk og arealet på Flatjordet er i siste karensår. .



Oppalet kom i gang 22. februar med purre og vårløk. Dette ble gjort i fruktlageret på Øverland, der det er montert opp et drivhus inne med lys og oppvarming. Arealet der er 15 m². Fra slutten av februar til starten av juni ble det sådd knutekål, salat, knollselleri, tomat, squash, knollfenikkel, grønnkål, agurk og sukkerert. En del planter ble flyttet over til drivhuset på Steinerskolen på Grav i midten av april fordi plassen ble for liten.

Klimamessig så ble det en tidlig og tørr vår. Det gjorde at jordarbeidingen kunne gjøres uten avbrudd av regn. Det kom en god del nedbør i juli og august noe som ga kaldere vær og tomater, agurk og aubergine modnet sent. September var ganske fin med varmt vær. Etter en kort frostperiode i begynnelsen av oktober så var det mildt helt til midten av november.

Grønne Fingre dager med andelshavere begynte lørdag 14. mai fra 10-12 og var ca. hver 14. dag gjennom hele sesongen, siste gang 24. oktober, med et snitt på ca. 12 voksne hver gang. Hvis vi ganger opp antall personer og antall timer blir det ca. 680 timers hjelp i år.

Avlingsmessig så kunne vi begynne å høste salat og spinat i begynnelsen av mai i drivhuset. Mange vekster ble vellykket i år: Namenia- og rucolasalat, jordbær, potet, bondebønner, voks- og brekkbønner, hodesalat, purre, vårløk, gul- og rødløk, rotselleri, rødbete, kålrot og sukkerert. Disse



vekstene var mindre vellykket: aubergine, tomat, agurk og squash. Vi hadde 33 forskjellige planter på åkeren med jordbærene.

Vinterlager: I 2011 har vi for første gang dyrket til vinterlagring, og andelshaverne kan hente grønnsaker på lageret gjennom vinteren. Lageret er en gammel jordkjeller på Øverland, som egner seg godt til formålet. Det nye arealet på Flatejordet gikk primært til denne produksjonen. På lageret har vi poteter, gulrøtter, kålrot, rødbeter og purre. Dette er en bra utvidelse av

tilbudet til andelshaverne som vi håper de liker og bruker. I skrivende stund (jan-2012) er det fortsatt bra med disse grønnsakene på lageret, bortsett fra purren, som ble spist opp til jul.

Stabekk VGS har flere ganger fått anledning til praktiske øvelser med sine elever på vårt jorde i samarbeid med gartner Kurt.

Oppsummering dyrking: Gjødslingen gikk veldig greit i år fordi vi tilkjørt og spredd 3 store lass med sauetalle. Utplantingen skjedde i også i år med flere redskaper så derfor sparte vi mye tid. Et resultat av det var at vi fikk prioritert ugressbekjemping. Som igjen gjorde at vi fikk et forsprang på dem til langt ut i sommeren. I år ble det "Det store rødbetåret" med mye deilige rødbeter til alle. Selv om sommeren ble kald med mye regn fikk vi prøvd flere nye sorter og dyrket grønnsaker til å ha på et vinterlager.

Andelshavere

Øverlandel har i 2011 bestått av 310 voksne andeler, omregnet til 399 enkeltpersoner. Årsmøtet satt prisen for en voksen andel i 2011 til kr 1600,- kr 100,- høyere enn kjernegruppen sitt forslag(!) En andel tilsvarer forbruk til en voksen, store barn (7-14 år) regnes som en halv voksen og små barn får være med gratis.

Arbeidere

Som før var Kurt Oppdøl engasjert som ansvarlig gartner fra 1. februar til 1. november, med 7 månedeverk (1020 timer) i løpet av disse 9 måneder, d.v.s. en deltidsjobb i begynnelsen og på slutten, og fulltid i høysesongen. Håkon Amundsen bisto ham særlig i våronna og en del utover i sesongen, når det trengtes en ekstra hånd, gjennom et engasjement på drøyt 300 timer. Håkons arbeidsinnsats har økt i forhold til i fjor. Jolien Perotti brukte ca 300 timer på sitt engasjement som daglig leder i Øverlandel. Hun ga i september beskjed om at hun ville avslutte sitt engasjement etter 6 år som primus motor for Øverlandel. Anja Bruland gikk inn i engasjementet som daglig leder fra 1. nov 2011, og jobbet 16,5 time i 2011. Arbeidet med innhøsting til vinterlager ble undervurdert i budsjettfasen, og Kurt og Håkon jobbet mye med dette uten godtgjørelse. Det ble bestemt på kjernegruppemøte at de måtte få betaling for dette. Dette utgjorde et timetall på 138 for Kurt og 100 for Håkon.

Arbeidsgruppene

Birøkergruppen: Tautrekker Roar Habberstad. Ved sesongstart viste det seg at vi hadde mistet to av de seks bi-folkene som ble innvintret. Ambisjonen var jo i løpet av året å øke til en 8-9 kuber, så dette var et lite tilbakeslag.

Lykken snudde imidlertid raskt, vi fikk tilslag på å overta fire kuber til en meget gunstig pris (kr. 700,- pr. kube), fra en bi-røkter. Sesongen begynte derfor bra, må vi si.

Etter hvert ble været mer ugunstig og trekkforholdene så dårlige at blomsterhonningåret 2011 ble meget labert for de fleste i vårt område. Vi høstet kun 35 kg som ble fordelt til deltagerne på Høstfesten.

Den fredelige idyllen på Øverland ble nå etter hvert sterkt preget av våre nye bier som ble mer og mer aggressive, noe som mange av oss fikk føle på kroppen! Den umiddelbare løsningen var å bytte ut dronningene i disse kubene for å bedre det genetiske materialet. Det var tenkelig at også miljøet kunne spille inn, men det var vanskelig å tenke seg muligheten av ikke å trives i vårt lille paradis! Vi innvintret således med 8 bifolk, alle tilsynelatende sterke og i god form.

Urtegruppen: Tautrekker Rita Amundsen. Urte gruppen har hatt urte kvelder hver tirsdag gjennom hele sesongen. Spesielt i begynnelsen var det veldig mange som hjalp til, tusen takk til alle, det er jo i begynnelsen det trengs mest hjelp. Etter hvert var vi en mer eller mindre fast gjeng som var i urte sirkelen på tirsdager, mye jobb, mye glede og veldig mye kunnskap om all slags bruk av urter ble formidlet oss imellom og til alle andelshavere som var innom på tirsdag kvelder. Ettårige urter ble sådd i drivhuset på Jar, og senere flyttet ut i urte sirkelen. Noen sorter ble sådd direkte i urte sirkelen og mange av våre urter er stauder som kommer igjen år etter år, men som nok også trenger stell. Helt fra begynnelsen av mai og ut sesongen har det vært mange forskjellige urter som vi har kunnet



høste. Totalt har vi hatt ca 60 forskjellige urter, noen urter har hatt bare et par eksemplarer av mens vi har fått rikelig avling av andre urter. I 2011 hadde vi dill og koriander ute på åkeren i lange såbed, med fantastisk avling.

Druer og valnøtter: Tautrekker Zsuzsa Fey. Dette var det første året hvor druefeltet virkelig begynner å se ut som en vingård. Til sammen fikk vi 2.4 kg druer i år! (Mot to klaser i fjor) I fjor ble de få klasene vi hadde borte før høsting. Forhåpentlig ble de tatt av fugler (og ikke tyver). Derfor satte vi i år opp

fuglenetting på hver side av plantene. Jordbærsesongen var da over, så det er perfekt tidsmessig. De blå druene skiftet farge i august, og vi høstet 2.4 kg til høsttakkefesten. Idéelt sett kunne vi nok ventet ytterligere noen uker, slik at de hadde modnet enda mer.

Valnøttrærne har overlevd vinteren fint, bortsett fra ett. Det treet som så dårlig ut på våren var det treet som har fått all snø som var måkt på parkeringsplassen over seg. I juni så vi at treet var likevel ikke dødt. Utover sommeren vokste de fleste trærne fint, et par av dem er blitt dobbelt så høye som året før. På alle trærne kan man se at stammen er blitt mye tykkere - det ser ut som om de begynner å trives på Øverland.

Bærgruppe: Tautrekker Veronica Samycia. Det ble lagt ned mye arbeid i å øke antall bringebærplanter, og selv om det var vanskelig å få tak i den sorten vi ønsket (Asker) så laget vi til slutt egne stiklinger fra Østre Eiker. De ble plantet på tildelt plass ved elven i fortsettelsen av druefeltet, etter at feltet var pløyd, gjødslet og dekket med Mypexduk. Vi plantet også 2 ripsplanter, 7 solbærplanter og 11 stikkelsbærplanter. I slutten av juni etter mye kald vind & regn så ikke alle stiklingene bra ut, vi måtte skaffe flere planter for å bytte ut de dårlige. Plantingen ble utført i birøktedrakt, som beskyttelse mot biene, som var plagsomt nærgående og angrepvillige.

Mye regn = mye ugress & luking & Vete raden STORtrives gjennom hele sesongen med god organisk gjødsel! Rådyrene fikk med seg hele avlingen fra våre stikkelsbær buskene i slutten av juli & like godt tygget på stikkende grener med alt på!

Det ble mange Vete bær også som forsvant fort i beg av aug, grenene buldret av bær & brakk under vekten. Få Solbær & nesten ikke noe rips i 2011 men det har vi tilgode i 2012, de måtte få bedre vilkår først! Får se hva 2012 gir, kanskje er vi helt på bær tur? :-)

Blomstergruppen: Gruppen har bestått av Bente Beining, Aina Bull Münster, Kirsti Marie Hougen og tautrekker Cecilie Rom. Gruppen har møttes tirsdager kl 18, samtidig med urtegruppen, til felles glede og nytte. Det ble sådd mye frø, mange erfaringer ble gjort på godt og vondt, og mye ble plantet ut i blomsterhagen. Det er også plantet noe flere stauder, noen bærbusker og et lite plommetre. Hagen ble gjennom sesongen preget av det fuktige været, og ble ikke helt som forventet dette året. Likevel ble det en del blomster og vi har høstet masse erfaring som vi tar med oss inn i neste år. Gruppen var på to ekskursjoner; til Skuidalen og til Blomsterhagen på Abildsø.

Kjernegruppen:

Det er navnet vi foretrekker ovenfor styret, som denne gruppen formelt sett er for andelslaget. Gruppen bestod av Per Christian Bakken, Cecilie Rom, Siri Mittet, Ingegerd Windelstad (kasserer) og Bjørn Hasselberg (styreleder). Jolien Perotti (daglig leder) og Kurt Oppdøl (gartner) var til stede på nesten alle møter. Vi holdt 8 møter i 2011



- De store aktivitetene i gruppa for 2011 var
1. arbeidet rundt det å få en avtale med Norges Vel på plass, eier av Øverland gård
 2. Ansette en ny daglig leder.
 3. En diskusjon rundt ansette eller ei for våre lønnede arbeidere på Øverland.
 4. Lønnsnivå og behov for egenkapital
 5. Noe diskusjon rundt etablering av nytt drivhus

Høstakkefest:

Tautrekker Tine Greve. På årets høstakkefest kom 111 voksne og ca. 35 barn. Menyen var: Øverlandel høstsuppe kokt i den store nye flotte vedfyrte 60 liters suppekjele, borsjtj (Russisk rødbetsuppe), diverse nydelige salater, bakte poteter og bakte rødbeter, hjemmebakket brød med fersk ost og urtesmør, kaker, smaksprøver på årets druehøst :-), løvetannsaft, rabarbrasaft og hylleblomst saft.

Fra Oikos hadde vi fått låne en smoothiesykel. Dette var svært populært. Barna kunne "trække" sin egen smoothie. Regnet holdt seg unna og store og små koste seg i det nydelige høstværet. Det ble delt ut honning først til de som hadde blitt stukket av biene våre, deretter til deltakerne på høstakkefesten. Veronica sendte rundt sin stripete hatt og startet en kronerulling for å sende vår kjære avtroppende daglig leder Jolien på en velfortjent ferie.

Kompetanseheving:

Kompetansen til gartneren med flere ble hevet gjennom veiledning fra Thomas Holz i Norsk Landbruksrådgivning. Håkon og Kurt deltok på et pløyekurs på Sørve Landbruksskole i Ulefoss. En liten gruppe andelshavere besøkte Århus Andelslandbruk i Skien under deres Høstakkefest for å lære mer av deres måte å drive på. Gartneren deltok også på et kurs i regi av Fylkesmannen i Buskerud for å lære å se etter mikroorganismer i jorda med mikroskop.

Kommunikasjon og media:

Som før gikk all kommunikasjon med andelshavere gjennom e-post. Det ble sendt ut ca.23 Rapidblad pluss ukentlige høstingsplaner og oppskrifter. Jolien Perotti hadde hovedansvar, med noe hjelp fra andelshavere, til hun ga seg på høsten. Da overtok Per Christian Bakken. I tillegg ble oppslagstavla brukt til fortløpende info, mens det ser ut til at boken i postkassen blir mindre og mindre brukt. Nettsiden er i aktiv bruk, med Per Christian Bakken som tautrekker. En skriftlig evaluering etter endt sesong og et årsmøte i februar ga enda flere muligheter til dialog. Det har vært artikler om oss i BærumsAvisen, Sopp og nyttevekster, Budstikka, Aftenposten/Oslopuls og i magasinet Mamma i 2011. Et Googlesøk på *Øverland Andelslandbruk* på nettet gir ca 2800 treff (mot 365 treff i fjor).

Norges Vel

I 2011 har det vært arbeidet med fornyelse av leiekontrakten med Norges Vel. I skrivende stund (jan-2012) er partene enige og klare for signering. Vi har vært uten kontrakt siden høsten 2010 og vårt behov for å få på plass en skriftlig og bedre avtale har vært viktig for oss. Vi i kjernegruppa tror nå at dette er på plass. Samarbeidet med Norges Vel er fortsatt meget godt og viktig for Øverlandel og legger premissene for hva vi kan gjøre framover.

Forutsatt av avtalen aksepteres av Norges Vel tror vi at denne vil gjøre at vi får en større forutsigbarhet og større areal framover. Det er spennende at Norges Vel ønsker å gjøre gården til et utstillingsvindu for et mere bærekraftig samfunn og at de ser oss som en sentral del i denne visjonen.

Økonomi

Komprimert budsjett og regnskap 2010

	Budsjett	Regnskap
Inntekt andeler	496.000	494.800
Andre inntekter Øverland Barnehage	2.000	2.000
Annen støtte/ekstra innbetaling	0	3.600
SUM INNTEKT	498.000	500.400
Arbeidsgodtgjørelser	345.000	378.149
Drift, dyrking og birøkt	76.800	68.904
Materialer, Redskap	42.800	36.503
Administrasjon, sosiale arrangementer	18.200	10.942
Kompetanseheving & nettverksbygging	14.150	9.433
SUM KOSTNAD	496.750	503.931
Driftsresultat	1.050	-3.531

Kommentarer til regnskapet

Etter prinsippene for andelslandbruk er regnskapet åpent og tilgjengelig for alle andelshavere. En transparent økonomi er nødvendig for å kunne drive Øverland med felles risiko, ansvar og avling. Et mer detaljert regnskap ligger på vår hjemmeside www.overland.no.

PLANER

Kjernegruppen og gartneren planlegger videre drift i 2012, og inviterer til årsmøte på Øverland søndag 12.februar. Der vil planer, budsjett og vilkårene for en andel for 2012 bli drøftet og vedtatt.

Styret i Øverland Andelslandbruk BA,

Bjørn Hasselberg (styreleder)

Ingegerd Windelstad (kasserer)

Cecilie Rom

Per Christian Bakken

Siri Mittet

Daglig leder Anja Bruland